

Sygn. akt I ACa 1208/08

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2008 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Machnij
Sędziowie:	SA Włodzimierz Gawrylczyk SA Jacek Grela (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sąd. Karolina Najda

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2008 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa R.

przeciwko Skarbowi Państwa -Zakładowi Karnemu w(...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 3 września 2008 r. sygn. akt I C 24/08

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów procesu poniesionych w postępowaniu apelacyjnym.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt I ACa 1208/08

UZASADNIENIE

Powód (...) wniósł pozew o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 1 mln zł za cierpienia fizyczne, psychiczne, niewłaściwe leczenie i utratę zdrowia od Skarbu Państwa-Zakładu Karnego (...).

W uzasadnieniu pozwu powód argumentował, iż w czasie przebywania w ZK (...) jego stan zdrowia w wyniku niewłaściwej opieki lekarskiej uległ znacznemu pogorszeniu. Powód wskazał, iż w czasie pobytu w pozwanym zakładzie stał się bardzo znerwicowany, wynikiem czego pojawiło się u niego nadciśnienie tętnicze i napadowe migotanie

przedsionków. Przez 3 lata nie miał konsultacji kardiologicznej. Nabawił się luk w pamięci oraz zaraził chorobą skóry-egzemą Ponadto powód podniósł, iż brakuje mu zajęć ruchowych, co ma również wpływ na jego stan zdrowia.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa reprezentowany w przedmiotowej sprawie przez Zakład Karny (...) wniósł o oddalenie powództwa argumentując, iż kwestie opieki lekarskiej i leczenia powoda były wielokrotnie badane i rozpatrywane w związku z wnoszonymi przez powoda skargami i innym procesem przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy z powództwa powoda przeciwko Skarbowi Państwa -Aresztowi Śledczemu w (...) i Zakładowi Karnemu w (...). Pozwany wskazał, iż w sprawie powoda wydane zostały opinie sądowo - lekarskie, z których wynika iż wykluczonym jest aby pobyt w Zakładzie Karnym miał wpływ na stan zdrowia powoda Ponadto podniesiono, iż powód w ZK (...) miał pełną opiekę lekarską, o czym świadczyć miały liczne porady lekarskie udzielane powodowi.

W piśmie procesowym z dnia 02.04.2008r. powód podał, iż podtrzymuje swoje żądanie w całości. Jednocześnie stwierdził, iż w opiniach wydanych w sprawie jego zdrowia brakuje bezstronności. Ponadto podniósł, iż nie udzielono w nich odpowiedzi, czy sposób leczenia powoda w Zakładzie Karnym (...) jest prawidłowy i spełnia podstawowe standardy.

Wyrokiem z dnia 3 września 2008 r., zapadłym w sprawie o sygn. akt I C 24/08, Sąd Okręgowy w Bydgoszczy oddalił powództwo, odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu oraz orzekł o kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Podjęte rozstrzygnięcie uzasadnił w następujący sposób:

Bezspornym jest, iż powód (...) w Zakładzie Karnym (...) osadzony był w okresie od 31 maja 2005r. do 14.12.2005r. i od 1.03.2006r. do chwili obecnej. Powód choruje na nadciśnienie tętnicze oraz napadowe migotanie przedsionków. Ponadto u powoda rozpoznano zespół zależności alkoholowej oraz nikotynowej, powód przejawia osobowość dyssocjalną.

Jak wynika z pism Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej kierowanych do matki powoda i samego powoda powód składał liczne skargi na poziom udzielanej mu opieki lekarskiej w ZK (...), na nie udzielanie mu pomocy finansowej oraz na ograniczanie mu możliwości korzystania z zajęć ruchowych. Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej wszystkie skargi powoda uznał za bezzasadne.

W odpowiedzi na skargę powoda dotyczącą ograniczenia mu korzystania z zajęć ruchowych przedstawiciel ZK (...) podniósł, że powód miał możliwość uczestniczenia w wielu różnego rodzaju zajęciach ruchowych, z których często z własnej woli nie korzystał. Powód podczas pobytu w Zakładzie Karnym w (...) był wielokrotnie badany przez różnego rodzaju specjalistów. W okresie od 29.06.2007r. do 7.02.2008r. powód korzystał z porad lekarskich co najmniej 40 razy. W chwili obecnej powód jest w stanie ogólnym dobrym, nie wymaga stałego nadzoru lekarzy specjalistów.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, że brak jest związku przyczynowego między pobytem powoda w Zakładzie Karnym (...) a rozpoznanymi schorzeniami kardiologicznymi. Pobyt powoda w pozwanym zakładzie miał pozytywny wpływ na stan układu sercowo -naczyniowego pod postacią wygaszenia się napadów migotania przedsionków i dobrej kontroli ciśnienia tętniczego w okresie ostatnich 3 lat, co jest wynikiem systematycznego przyjmowania leków, odstawienia alkoholu i stosowania odpowiedniej diety. Powód w pozwanym zakładzie nie pracował, nie miał kontaktu ze środkami chemicznymi w związku z czym nie można wiązać jego zmian skórnych z pobytem w ZK (...). Powód cierpi na wyprysk przewlekły od kilku lat. Podczas pobytu w pozwanym zakładzie był wielokrotnie konsultowany z lekarzem dermatologiem- dwa, trzy razy w tygodniu. Powód był na w/w schorzenie leczony farmakologicznie. Aktualnie nie posiada zmian skórnych.

U powoda stwierdzono zespół zależności alkoholowej oraz osobowość nieprawidłową o typie dyssocjalnym. Powód jest osobą roszczeniową nie jest w stanie funkcjonować w obszarze norm prawnych i społecznych. Powód nie jest osobą chorą psychicznie, stąd nigdy nie wymagał leczenia w oddziale psychiatrycznym a tylko i wyłącznie leczenia farmakologicznego. Opieka lekarska- psychiatryczna jest w pozwanym zakładzie sprawowana prawidłowo.

W ocenie Sądu Okręgowego roszczenie powoda jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd I instancji oparł się na dokumentach zawartych w aktach sprawy, albowiem ich prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron. Nadto za wiarygodną Sąd uznał załączoną opinię sądowo - lekarską sporządzoną na okoliczność stanu zdrowia powoda dla potrzeb sprawy cywilnej- toczącej się przed tutejszym sądem po sygn. akt IC (...), albowiem jest ona pełną szczegółową logiczną, oparta na fachowej wiedzy biegłego sporządzającego w/w opinię oraz jego wieloletnim doświadczeniu. Sąd a quo dodał, że wskazać należy, iż na wniosek stron w/w opinia włączona została w poczet materiału dowodowego w niniejszej sprawie. Z opinii tej jednoznacznie wynika, iż w oparciu o dokumentację medyczną, wyniki aktualnie przeprowadzonych specjalistycznych badań kardiologicznych oceniono, że brak jest związku przyczynowego między pobytem powoda w pozwanym zakładzie a rozpoznanymi schorzeniami kardiologicznymi. Biegły specjalista kardiolog dr nauk medycznych A. Ł. wskazał, iż wykazano istnienie pozytywnego wpływu pobytu powoda w zakładach karnych na stan układu sercowo-naczyniowego pod postacią wygaszenia się napadów migotania przedsionków i dobrej kontroli ciśnienia tętniczego w okresie ostatnich 3 lat, co jest wynikiem systematycznego przyjmowania leków, odstawienia alkoholu i stosowania odpowiedniej diety. Podobnie Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom przesłuchanych w sprawie świadków w osobach lekarzy medycyny; A. M.- specjalisty dermatologa, J. S. - kierownika ambulatorium pozwanego zakładu - specjalisty chorób wewnętrznych oraz J. U. - specjalisty psychiatry, albowiem zeznania te są pełne, korespondują z dokumentacją lekarską zebraną w aktach sprawy, są wewnętrznie bezsprzeczne. Z zeznań w/w świadków jednoznacznie wynika iż powód podczas pobytu w pozwanym zakładzie pozostawał i pozostaje pod pełną, profesjonalną opieką lekarską a pobyt powoda w pozwanym zakładzie na pewno nie wpływa niekorzystnie na jego stan zdrowia. Za niewiarygodne Sąd I instancji uznał zeznania powoda w części dotyczącej braku opieki lekarskiej nad jego osobą oraz negatywnego wpływu jego osadzenia w pozwanym zakładzie na stan zdrowia powoda. Otóż zeznania powoda w tej części nie znajdują potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym, są gołosłowne i kłamliwe. Sąd również uznał za bezzasadne twierdzenia powoda jakoby był pozbawiony uczestnictwa w zajęciach ruchowych co miałoby negatywny wpływ na stan jego zdrowia bowiem jak wynika z dokumentacji przedłożonej przez pełnomocnika pozwanego powód często uczestniczył w różnego rodzaju zajęciach fizyczno - kulturalnych, a nawet zdarzało się, iż odmawiał udziału w takich zajęciach.

W pozostałej części zeznania powoda odnośnie odczuwanych dolegliwości, okresu pobytu w pozwanym zakładzie są zbieżne z pozostałymi dowodami.

Następnie Sąd a quo stwierdził, że na poczet toczących się spraw: cywilnej przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy o sygn akt IC (...), jak i karnej przeciwko powodowi jako oskarżonemu o sygn akt III K (...) sporządzono również opinie sądowo - lekarskie. W opinii sądowo - lekarskiej z dnia 28.08.2006 r./k.30-33/ na okoliczność, czy pobyt powoda w Areszcie Śledczym w (...) wywarł negatywny wpływ na jego zdrowie, we wnioskach stwierdzono, iż brak jest podstaw do przyjęcia że pobyt R. w Areszcie Śledczym w (...) wywarł negatywny wpływ na jego zdrowie, bowiem zdaniem badającego powstanie zaburzeń w postaci napadowego migotania przedsionków i nadciśnienia tętniczego wiązać należy z wieloletnim nadużywaniem alkoholu etylowego. W uzupełniającej opinii sądowo - lekarskiej z dnia 20.03.2007 r./k.34-36/ stwierdzono zaś, iż schorzenia występujące u powoda mają charakter samoistny a ich wystąpienie oraz stopień nasilenia nie pozostaje w związku przyczynowym z pobytem w Areszcie Śledczym w (...).

W sprawie karnej p-ko powodowi sporządzono opinię sądowo - psychiatryczną na okoliczność zbadania stanu zdrowia psychicznego powoda, z której wynika, iż choć w wyniku kilkuletniej kary pozbawienia wolności ujawniły się u powoda cechy osobowości pieniaczej z ciągłym wnoszeniem skarg i zażaleń, to powód nie wykazuje objawów choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego. Ponadto stwierdzono u powoda dysocjalne zaburzenia osobowości oraz zespół zależności alkoholowej.

Mając na uwadze powyższe, oraz wiarygodne zeznania świadków, oparte na specjalistycznej wiedzy medycznej, Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych z dziedziny psychiatrii, dermatologii i gastrologii /powód zrezygnował z wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego kardiologa wobec treści opinii biegłego z tej dziedziny sporządzonej dla potrzeb sprawy IC (...), albowiem okoliczności jakie miałyby zostać stwierdzone w/w opiniami- mianowicie: "brak zbadania powoda pod kątem dolegliwości dermatologicznych,

których nabawił się w pozwanym zakładzie, gastrologicznych z uwagi na nadkwasotę i brak diety do dnia dzisiejszego, psychiatrycznym w zakresie jego nadpobudliwości"/ vide: wniosek dowodowy powoda k.54/, zdaniem Sądu, zostały dostatecznie wyjaśnione za pomocą środków dowodowych w postaci zeznań świadków - lekarzy leczących powoda oraz opinią sądowno- lekarską. Sąd I instancji uznał, że zgodnie z art. 417 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. 1964.16.93 z późn. zm.), wynika iż podstawową przesłanką odpowiedzialności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej osoby prawnej wykonującej tę władzę z mocy prawa jest to, aby działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej było niezgodne z prawem. Oznacza to, że wykonującemu władzę publiczną - bez względu na sposób i formę - można postawić zarzut działania bądź zaniechania z naruszeniem prawa.

Przez „działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem” rozumieć należy w myśl wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 4 grudnia 2001 r. (SK 18/2000) jako „zaprzeczenie zachowania uwzględniającego nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej”. Jednakże w tym samym orzeczeniu TK stwierdził, iż pojęcie „niezgodności z prawem” można interpretować szeroko, tzn. jako działanie lub zaniechanie sprzeczne nie tylko z przepisami prawa lecz także z zasadami współżycia społecznego, normami moralnymi bądź obyczajowymi. Tytułem przykładu, który także w niniejszej sprawie ma znaczenie, przywołać można wyrok Sądu Najwyższego z 2 grudnia 2003 r., III CK 430/2003 (OSNC 2005, nr 1, poz. 10), w którym stwierdzono, że obowiązek dbałości o życie i zdrowie człowieka może wynikać nie tylko z normy ustawowej, ale także ze zwykłego rozsądku, popartego zasadami doświadczenia które nakazują nie tylko unikanie nie poddyktowanego koniecznością ryzyka lecz także podjęcie niezbędnych czynności zapobiegających możliwości powstania zagrożenia dla życia lub zdrowia człowieka

Dla przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej z art. 417kc należy ustalić istnienie związku między wykonywaniem władzy publicznej, czyli funkcjonowaniem danej instytucji, a szkodą

W niniejszej sprawie, aby można było mówić o odpowiedzialność Skarbu Państwa -Zakładu Karnego w (...)należało wskazać związek przyczynowy pomiędzy rozpoznanymi u powoda schorzeniami a pobytem w ZK (...). Powód podnosząc, iż choruje min. na nadciśnienie tętnicze oraz migotanie przedsionków, ma dolegliwości dermatologiczne i jest nadpobudliwy - nie wykazał takiego związku przyczynowego.

Ze sporządzonej opinii sądowno lekarskiej biegłego dr nauk med. A. Ł., której celem było udzielenie odpowiedzi na pytanie czy istnieje związek przyczynowy między stanem zdrowia powoda a brakiem lub niewłaściwym leczeniem w Areszcie Śledczym w (...)oraz ZK (...), wynika iż takiego związku brak. W opinii tej jak i zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków stwierdzono, iż schorzenia te ujawniły się u powoda wiele lat przed osadzeniem go w ZK (...).

Z opinii j/w wynika wręcz, że pobyt powoda w Zakładzie Karnym (...) ma na stan jego zdrowia pozytywny wpływ, bowiem powód przestał nadużywać alkoholu, zaczął stosować odpowiednią dietę oraz zaczął przyjmować regularnie lekarstwa przepisane przez lekarza.

Wedle Sądu a quo, roszczenia powoda zawarte w treści pozwu i podtrzymywane w toku procesu są li tylko nieudolną polemiką z opiniami biegłych, sporządzonymi dla potrzeb innych toczących się spraw z udziałem powoda również jako oskarżonego. W żaden sposób powód nie podważył wiarygodności w/w opinii jak i zeznań świadków przesłuchanych w niniejszej sprawie. Tym samym nie wykazał, aby z powodu osadzenia go w pozwanym zakładzie doznał uszczerbku na zdrowiu, cierpień fizycznych i psychicznych, jak też jakoby był niewłaściwie leczony.

Mając na wadze zebrany w sprawie materiał dowodowy, wobec braku wykazania przez powoda w toku procesu przesłanek mogących skutkować ewentualną odpowiedzialnością pozwanego na podstawie art. 417 k.c. - Sąd Okręgowy oddalił powództwo, uznając je za bezzasadne.

O kosztach zastępstwa procesowego pozwanego orzeczono po myśli art. 102 k.p.c. biorąc pod uwagę trudną sytuację materialną powoda oraz jego aktualną sytuację życiową-fakt osadzenia w pozwanym zakładzie.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu orzeczono po myśli par. 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu- Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.

Podjęte rozstrzygnięcie w całości zaskarżył apelacją powód i zarzucając: 1. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy:

- a) art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów,
 - b) art. 232 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego,
2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, wniósł:

- a) o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.000.000,00 zł (jednego miliona złotych) z ustawowymi odsetkami, jak w pozwie oraz kosztów procesu za obie instancje wg norm przepisanych, ewentualnie
- b) o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje: Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny, w pełni, podziela i przyjmuje za swoje, wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia ustalenia Sądu pierwszej instancji, o ile, poniżej, nie uznał odmiennie.

1. W pierwszym rzędzie, należy się odnieść do zarzutu naruszenia dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c.

W tym miejscu, przypomnieć należy, że do naruszenia przepisu art. 233 § 1 kp.c. mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (tak m.in. SN w wyroku z dnia 16.12.2005 r., (...) CK (...), zamieszczonym w LEX nr 172176). Wniesiona apelacją w żadnym miejscu nie wskazuje na takie okoliczności, które uzasadniałyby postawienie Sądowi Okręgowemu zarzutu uchybienia podstawowym regułom logiki, inferencji czy interpretacji zasad doświadczenia życiowego. Dodać należy, że chodzi o uchybienia podstawowym regułom, a nie kwalifikowanym, Zatem, zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, może mieć miejsce tylko i wyłącznie, gdy Sąd dopuści się rażących uchybień w tym zakresie.

Powyższą regułę, należy rozwinąć i rozumieć w ten sposób, że nawet, jeżeli na podstawie zebranego materiału dowodowego, można wywnioskować inną wersję wydarzeń, zgodną z twierdzeniami np. skarżącego, ale jednocześnie, wersji przyjętej przez Sąd nie można zarzucić rażącego naruszenia szeroko pojętych reguł inferencyjnych, to stanowisko skarżącego stanowić będzie tylko i wyłącznie polemikę ze słusznymi i prawidłowymi ustaleniami Sądu.

Ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego oraz dokona przez ten Sąd ocena prawna tych okoliczności, w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie wykraczają poza granice swobodnej oceny dowodów, wyznaczonych dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c.

Wręcz przeciwnie, dokonując oceny poszczególnych przyczyn, które - zdaniem powoda -miałyby mieć wpływ na jego stan zdrowia Sąd a quo, prawidłowo i jedynie słuszenie, odwołał się do treści szeroko pojętej dokumentacji medycznej oraz wywodów lekarzy specjalistów. W omawianym zakresie, Sąd nie mógł się oprzeć tylko i wyłącznie na zeznaniach powoda gdyż wówczas właśnie uzasadniony byłby zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Nadto, apelacja poza stwierdzeniem, że Sąd I instancji dokonał oceny materiału dowodowego w sposób jednostronny, nie zawiera jakichkolwiek wskazań czy argumentacji, z których wynikałoby jakich zasad logicznego rozumowania czy reguł inferencyjnych i w jakim zakresie dopuścił się naruszenia Sąd Okręgowy. W tych okolicznościach, poza wskazaną już powyżej argumentacją podniesiony zarzut naruszenia dyspozycji art. 233 § 1 k.p.o, już a priori był nieuzasadniony.

2. Drugi z podniesionych w apelacji zarzutów, dotyczył naruszenia - zdaniem powoda - dyspozycji art. 232 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. Otóż, powyższy zarzut również okazał się chybionym

W ocenie powoda Sąd I instancji nie dopuścił dowodu z opinii biegłych lekarzy, choć w okolicznościach sprawy winien to uczynić.

W pierwszym rzędzie, należy jednoznacznie podkreślić, że Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że dowód z opinii biegłego, powinien, co do zasady, podlegać takim samym regułom, jak każdy inny dowód. Ustawodawcą nie wprowadził żadnych takich zasad, które nakazywałyby traktować dowód z opinii biegłego w sposób uprzywilejowany wobec innych dowodów. Aczkolwiek, w sprawach wymagających wiadomości specjalnych, dowód taki, z reguły, powinien być dopuszczony.

W chwili obecnej, zgodnie z dyspozycją art. 3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c, to strony są zobowiązane wskazywać dowody na poparcie swoich twierdzeń.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w świetle aktualnych poglądów judykatury, brak jest jakichkolwiek podstaw, aby a priori konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, interpretować w kontekście zdania drugiego art. 232 kp.c. Wręcz przeciwnie, bez względu na to, czy chodzi o dowód z opinii biegłego czy też jakikolwiek inny dowód, w dobie procesu kontradyktoryjnego, tylko szczególne i wyjątkowe sytuacje mogą sprawić, że Sąd rozpoznający sprawę dopuści jakikolwiek dowód z urzędu.

W szczególności, brak jest jakichkolwiek przesłanek, aby możliwość dopuszczenia dowodu z urzędu, w ogóle, rozważać, w sytuacji, gdy strona reprezentowana jest przez profesjonalnego pełnomocnika, będącego adwokatem bądź radcą prawnym.

Reasumując powyższe, w ocenie Sądu Apelacyjnego, w przedmiotowej sprawie, nie było potrzeby podejmowania przez Sąd z urzędu jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej.

Dokonując właściwej oceny oddalenia przez Sąd a quo wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych, o czym mowa jest w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia należy najpierw prześledzić chronologię wydarzeń, związaną z wnioskowaniem o ten dowód.

Otóż, w piśmie z dnia 1.04.2008 r. (k. 54-55 akt), pełnomocnik powoda wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii kardiologicznej, sporządzonej w sprawie o sygn. akt I C (...) oraz o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych z zakresu: psychiatrii, dermatologii, gastrologii i kardiologii.

Na rozprawie w dniu 14.05.2008 r. (k. 94-95 akt), po pierwsze, pełnomocnik powoda cofnął wnioski dowodowe zawarte w piśmie powoda z dnia 18.04.2008 r. oraz po drugie, został zobowiązany przez Sąd do sprecyzowania w terminie 14 dni, tezy dowodowej oraz specjalności biegłych - jak we wniosku z dnia 1.04.2008 r., a zwłaszcza rozważenia możliwości załączenia do akt sprawy - w poczet materiału dowodowego - opinii biegłych sporządzonych dla potrzeb toczącego się postępowania pod sygn. akt I C (...). W odpowiedzi na powyższe zobowiązanie, pełnomocnik powoda złożył pismo procesowe z dnia 27.05.2008 r. (k. 96 akt), w którym wniósł o przesłuchanie świadków - lekarzy specjalistów, którzy bądź sporządzali już opinie w i innych sprawach na temat stanu zdrowia powoda bądź też powód korzystał z pomocy medycznej tych lekarzy. Po drugie, w rzeczonym piśmie, pełnomocnik stwierdził, że w przypadku dopuszczenia dowodu z opinii kardiologicznej, sporządzonej w sprawie o sygn. akt I C (...), nie będzie się domagał dopuszczenia dowodu z opinii biegłego kardiologa.

Sąd Okręgowy przeprowadził wszystkie zawnioskowane, w piśmie z dnia 27.05.2008 r., dowody. Przed zamknięciem rozprawy, strony reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników nie wnosiły o przeprowadzenie dalszych dowodów (k. 123 akt). W ocenie Sądu Apelacyjnego, skoro pismo z dnia 27.05.2008 r., stanowiło odpowiedź na zobowiązanie Sądu z dnia 14.05.2008 r., to nie powinno być wątpliwości, że w piśmie z dnia 27.05.2008 r., pełnomocnik powoda zawarł wszelkie wnioski dowodowe, których domagał się przeprowadzenia. Zatem, w sposób

dorozumiany, z uwagi na niewątpliwą kompatybilność treści zobowiązania Sądu i odpowiedzi na to zobowiązanie, wnioski dowodowe zostały doprecyzowane, a te które uprzednio wynikały z pisma z dnia 1.04.2008 r., zostały cofnięte. Świadczy o tym również, stanowisko pełnomocnika powoda zajęte przed zamknięciem rozprawy, w ramach, którego me wnosił on o przeprowadzenie jakichkolwiek dalszych dowodów.

W tych okolicznościach, w zasadzie, Sąd a quo, zbędnie w uzasadnieniu orzeczenia odniósł się do kwestii oddalenia określonych wniosków dowodowych, gdyż w istocie, takich wniosków już nie było, ze względu na procesowe stanowisko, zajęte przez pełnomocnika powoda o czym mowa była powyżej. Sąd Okręgowy, bowiem, przeprowadził te wszystkie dowody, o które, w istocie, wnosił pełnomocnik powoda.

Poza tym, zwrócić należy uwagę na jeszcze jeden aspekt analizowanego problemu.

Otóż, można założyć taką interpretację, że treść pisma z dnia 27.05.2008 r., nie wskazuje jednoznacznie na to, że powód cofnął uprzednie wnioski dowodowe o powołanie biegłych o określonych specjalnościach Przynajmniej, mogą pojawić się w tym zakresie pewne wątpliwości.

W takiej sytuacji, zdaniem Sądu Apelacyjnego, skoro w istocie, Sąd nie przeprowadziłby dowodów uprzednio zawnioskowanych, to powód - tym bardziej reprezentowany przez adwokata - nie powinien dopuścić do zarnknięcia rozprawy. To znaczy, skoro pełnomocnik powoda uważał, że Sąd nie przeprowadził jeszcze wszystkich dowodów, pomimo, że stosowne wnioski były zgłoszone, to winien domagać się ich przeprowadzenia, a nie stwierdzać, że nie składa dalszych wniosków dowodowych. Ewentualna odmowa Sądu przeprowadzenia tych dowodów, winna skutkować domaganiem się wpisania zastrzeżenia do protokołu, stosownie do dyspozycji art. 162 k.p.c.

Należy, bowiem, uznać, że ewentualne uchybienia Sądu w zakresie przepisów postępowania które winny znaleźć odzwierciedlenie w treści protokołu rozprawy w postaci zastrzeżenia stosownie do dyspozycji art. 162 kp.c, mogą wynikać, zarówno z poszczególnych działań Sądu, jak i z jego zaniecham

Innymi słowy, stosowne zastrzeżenie winno być wniesione do protokołu, zarówno wtedy, gdy Sąd podejmie określoną czynność procesową wadliwą z punktu widzenia zastrzegającego, jak i wówczas, gdy takiej czynności nie podejmuje, choć w okolicznościach sprawy, winien ją podjąć. Zatem, jeżeli w ocenie powoda Sąd nie przeprowadził jeszcze wszystkich dowodów przez niego zgłoszonych to winien on, bądź uprzednio wnieść o ich przeprowadzenie, a w

przypadku odmowy, wnieść o wpisanie zastrzeżenia do protokołu, bądź też, od razu, winien wnosić o wpisanie stosownego zastrzeżenia. Brak w protokole rzonego zastrzeżenia sprawią że powód nie może powoływać się przed Sądem Apelacyjnym na fakt me przeprowadzenia przez Sąd Okręgowy danych dowodów, jeżeli nawet, byty one uprzednio zawnioskowane.

3. Gdy chodzi o trzeci, z podniesionych zarzutów, a mianowicie, polegający na sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, to w ogóle, nie wymaga on szerszego omówienia ponieważ apelacja powoda nie wskazuje na sprzeczności pomiędzy tym, co Sąd Okręgowy zawarł w ustalonym stanie faktycznym, a tym, co wynikało z zebranego materiału dowodowego, a który to materiał, legł u podstaw poczynionych ustaleń

W tym stanie rzeczy, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c, oddalił apelację, jako bezzasadną orzekając o kosztach procesu, na podstawie art. 108 § 1, 98 i 99 kp.c.